

॥ આ સંસ્થાનાં આજે સહકાર શાદીનો અર્થ સાર્થક થાય છે ॥

મહેસાણા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લી. ની પ્રસ્તુતિ

દૂધસાગર પત્રિકા

અંક : ૬ | વર્ષ - ૪ | માર્ચ - ૨૦૨૫ (સાલો અંક : ૪૪)

www.dudhsagardairy.coop

twitter.com/dudhsagardairy

[dudhsagardairyofficial](https://facebook.com/dudhsagardairyofficial)

youtube.com/c/DudhsagardairyCoop

International Year
of Cooperatives

Cooperatives Build a Better World

17

થી વધુ ઉત્પાદનો સાથે
દૂધસાગરનો શૈત સંસાર

અંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર વર્ષ : 2025 ની ઉજવણીના આરંભે
ઓળખો ઉત્તર ગુજરાતની આન-બાન-શાન એવી દૂધસાગરને

વર્ષ : ૨૦૨૩-૨૪

દૂધ

કુલ ઉત્પાદન :
૬૧૦,૨૩૪.૬૬ મેટ્રીક ટન

તમને રચનાત્મક કામ કરવામાં વર્ષો લાગે, પણ તેનો નાશ એક જ રાતમાં થતો હોય છે. છતાં, આ હકીકતને ઓળખીને પણ તમારે તમારા કાર્યો કરવા જ પડશે ! લોકો ભલે, તર્કઠીન હોય - લોકો ભલે, સ્વાર્થી હોય છતાં પણ તમારે તેમને પ્રેમ કરવો જ પડશે ! આજે ભલે તમે, સારામાં સારુ કામ કરતા હોવ - તો પણ, લોકો તમારા માથે કોઈ છૂપા અને સ્વાર્થી હેતુ નો આરોપ મુકશે છતાં, તમારે સારા કામ કરતાં જ રહેવું પડશે ! પ્રામાણિક અને સ્પષ્ટ વકતા બનવાથી તમારી મુશ્કેલીઓ અનેક ઘણી વધી જશે. પણ, તમે હંમેશા પ્રામાણિક અને સ્પષ્ટ વકતા જ રહેજો. વિશ્વને તમારું શ્રેષ્ઠ અર્પણ કરો અને મોં ઉપર લાત ખાવાની તૈયારી પણ રાખો તે છતાં પણ, વિશ્વને તમારું શ્રેષ્ઠ અર્પણ કરતાં જ રહેજો ! મહાન વિચારો ધરાવતા - મહાન માણસોને પણ - નાનું મગજ ધરાવતા - નાનામાં નાના માણસો નાશ કરી શકે છે. એ જાણવા છતાં પણ તમે મહાન વિચારો કરતાં રહેજો ! જે નવું છે તે નવું પણ હોય-અને-નવા ના સ્વરૂપમાં જુનું પણ હોય, છતાં પણ તમે રોજ રોજ નવા પ્રયોગો ચાલુ જ રાખજો !!

(સ્વ.ડૉ. વર્ગીસ કુરીયનની અમૃત ઓફિસમાં મુકાયેલા અમૃત્ય શાંદો)

વર્ષ : ૨૦૨૩-૨૪

SMP પાવડી

કુલ ઉત્પાદન :
૧૧,૭૦૨.૫૮ મેટ્રીક ટન

વર્ષ : 2023-24

ટેબલ બટર
(માખણ)કુલ ઉત્પાદન :
14,606 મેટ્રીક ટન

વર્ષ : 2023-24

દી

કુલ ઉત્પાદન :
6167 મેટ્રીક ટન

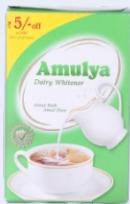
વર્ષ : 2023-24

અમૂલ સ્પ્રે પાવડર

કુલ ઉત્પાદન :
16546 મેટ્રીક ટન

વર્ષ : 2023-24

અમૂલ્યા પાવડર

કુલ ઉત્પાદન :
654 મેટ્રીક ટન

આ એક એવો સમય હતો જ્યારે મહેસાણાની દૂધસાગર ડેરી

ઉત્તર ગુજરાતના માથા જિલ્લાઓળે સમૃદ્ધ બક્ષી રહી હતી.

તા.૮ નવેમ્બર ૧૯૬૦ ના રોજ સ્વ.માનસિંહભાઈ ચૌધરી દ્વારા મહેસાણા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંદ્ય ની સ્થાપના થઈ ત્યારે તેની સાથે ૧૧ દૂધ મંડળીઓ અને પરતર ઇપિયાનું શેર ભંડોળ હતું અને આટલી ઓછી દૂધ મંડળીઓ તથા અલ્પ ભંડોળ સાથે શરીર થયેલ દૂધસાગર ડેરી પાસે એ વખતે સરેરાશ માત્ર ૩૦૦૦ લીટર દૂધ આવતું હતું. શરૂઆતના તબક્કામાં આ દૂધને સંસ્થા દ્વારા અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનને દૂધ આપવાની પહેલ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, બીજુ એપ્રિલ ૧૯૬૩ ના રોજ મહેસાણા ખાતે દૂધસાગર ડેરીની શિલારોપણ વિધી થઈ અને અનુક્રમે ૨૮ ઓક્ટોબર ૧૯૬૪ ના રોજ વિહાર શીતકેન્દ્રની સ્થાપના અને તે પછીના ૧૯૬૫ ના એપ્રિલ મહિનાની બીજુ તારીખે મહેસાણા દૂધસાગર ડેરી ખાતે ૩૦ MT ના પ્રથમ પાવડર પ્લાન્ટ અને પેચ્યુરાઇઝડ પ્લાન્ટનું ઉદ્ઘાટન થયું જેને આપણે હાલમાં N1 તરીકે ઓળખીએ છીએ ત્યારબાદ ૧૯૬૬ માં ભારતના લશ્કર માટે દૂધસાગર ડેરીને પ્રથમવાર ૭૫૦ મેટ્રીક ટન પાવડરનો ઓર્ડર મળ્યો. આ સાથે - સાથે દૂધસાગર ડેરીએ આજ સમયે મહેસાણા શહેરની જનતાને ચોખ્ખું દૂધ પુરુ પાડવાની શરૂઆત પણ કરી દીધી હતી. ૧૯૬૮ ની ૩૧ ઓક્ટોબર ના રોજ ખેરાલુ શીતકેન્દ્રની સ્થાપના થઈ. ૧૯૬૯ ની ૧૪ ઓક્ટોબરના રોજ બોરીયાવી ખાતે સાગરદાણ કારખાનાનું ખાતમુહૂર્ત થયું અને ૧૯૭૦ ની ૪ નવેમ્બરના રોજ મહેસાણા ડેરીનું વિસ્તૃતિ કરણ કરવામાં આવ્યું અને અહીંથી જ ઈ માર્ક્યુલાન્ડ બેબીકુડના ઉત્પાદનની શરૂઆત કરવામાં આવી (દૂધસાગર ડેરીની આ બેબીકુડ પ્રોડક્ટ એ પ્રથમ વેલ્યુએબલ પ્રોડક્ટ હતી) ૧૯૭૨ માં સમયની માંગ પ્રમાણે ૧૭ ઓક્ટોબર ના રોજ બીજા ૩૦MT ના પાવડર પ્લાન્ટની સ્થાપના કરવામાં આવી જે આજે N2 તરીકે ઓળખાય છે અને, અહીંથી સાગરબ્રાન્ડ હેઠળ મુંબઈ સહિત ભારતના મોટા શહેરોમાં દૂધની પેદાશો વેચવાની શરૂઆત થઈ. ૫ મી મે, ૧૯૭૩ માં હાંસાપુર દૂધ શીતકેન્દ્રનો શિલાન્યાસ થયો. ૧૯૭૪ માં ૪૦MT ક્ષમતાના નવીન પાવડર પ્લાન્ટની સ્થાપના થઈ જેને આજે N3 નામ મળ્યું છે. ૧૯૭૬ માં હારીજ દૂધ શીતકેન્દ્રની સ્થાપના ત્યારબાદ આપણી ડેરી દ્વારા પ્રથમવાર દૂધના પાઉચ પેકીંગની ૨૨/૦૩/૧૯૭૮ ના રોજ શરીર કરવામાં આવી. આ સમયે ડેરીની કાર્યક્ષમતા ઈનિક ૪.૫ લાખ લીટર દૂધની થવા પામી. ૧૯૮૦ માં પશુસારવાર માટેની “વાયરલેસ” યોજના તથા ૧૯૮૧ માં ઉભખલ ખાતે સાગરદાણના કારખાનાની શરૂઆત તેમજ શીતકેન્દ્રો સાથે CS અને AH ની પેટાઓફિસો શરીર થતા જ ડેરીમાં દૂધની આવક અણધારી વધી જતાં ૧૯૮૨ માં ડેરી પ્લાન્ટનું વિસ્તૃતીકરણ કરવાની ફરજ પડી. તા.૧૪ મે ૧૯૮૪ ના રોજ ચોથા પાવડર પ્લાન્ટનું ઉદ્ઘાટન થયું જેને આજે આપણે N4 નામે ઓળખીએ છીએ. ૧૯૮૮ માં ગાયના દૂધમાં ૫૮% નો જંગમ વધારો નોંધાયો. આ એક એવો સમય હતો જ્યારે પશુપાલનનો વ્યવસાય ઉત્તર ગુજરાતના પ્રણ જિલ્લાઓ મહેસાણા પાટણ અને ગાંધીનગરના ગામડાઓને સમૃદ્ધ બક્ષી રહ્યો હતો. ૧૯૮૧ ની ૩૧ જાન્યુઆરીના રોજ મહેસાણા દૂધસાગર ડેરીમાં એ સમયનું સૌથી શ્રેષ્ઠ અને રેકોર્ડ બ્રેક ૧૧.૬૪ લાખ લીટર દૂધનું સંપાદન થયું. ૧૯૮૨ માં ૫૦૦ ગ્રામ ધીના પાઉચ પેકિંગની શરૂઆત કરવામાં આવી, ૧૯૮૨ માં SCM પ્લાન્ટનો શુભારંભ થયો. જે સંદ્ય ૧૧ દૂધમંડળીઓથી ૧૯૬૦ માં શરીર થયો હતો તેની સંખ્યા ૧૦૦૦ દૂધમંડળીઓને આંબી ગઈ અને સભાસદોની સંખ્યા ૩ લાખે પહોંચ્યી.

જે દૂધ સંદ્ય ૧૧ દૂધમંડળીઓથી ૧૯૬૦ માં શરીર થયો હતો તેની સંખ્યા ૧૦૦૦ દૂધમંડળીઓને આંબી ગઈ અને સભાસદોની સંખ્યા ૩ લાખે પહોંચ્યી

દૂધસાગર ડેરી માટે ૬૦ નો દશક એક સુવર્ણકાળ તરીકે પ્રસ્થાપિત થયો. ૧૯૮૦ થી લઈને ૨૦૦૦ ની સાલ સુધીમાં દૂધસાગર એશિયા ખંડની સૌથી મોટી સહકારી ડેરી તરીકે વિશ્વ વિદ્યાત બની. ઉત્તર ગુજરાતના અનેક જિલ્લાઓના ગામડાઓ પશુપાલનના વ્યવસાયથી ધમધમતાં બન્યાં. ખેડૂતોને ખેતીની સાથે પશુપાલનનો ટેકો મળતાં લોકો આર્થિક રીતે સદ્ધર બન્યાં. મહિલાઓ પશુપાલન કરી આર્થિક રીતે પગભર થવા પામી. સમાજમાં મહિલા સશક્તિકરણના પગરવ મંડાયા. મહિલાઓનું સન્માન વધ્યું અને આજ કારણોસર, સંસ્થાના એ વખતના સુકાની સ્વ.શ્રી મોતીબાપુને ૧૯૮૮ માં ઈન્ડિઝાગાંધી પ્રિયદર્શિની એવોર્ડ એનાયત થયો ત્યારબાદ વર્ષ ૨૦૦૦ માં દૂધસાગર ડેરીને ISO અને HACCP ના પ્રમાણપત્રો પ્રાપ્ત થયા.

વર્ષ : ૨૦૨૩-૨૪

શ્રેવર્ડ મિલ્ક

કુલ ઉત્પાદન :
૧૨૦ મેટ્રીક ટન

વર્ષ : ૨૦૨૩-૨૪

દાઢી

કુલ ઉત્પાદન :
૨૩,૪૭૧ મેટ્રીક ટન

વર્ષ : ૨૦૨૩-૨૪

છાણ

કુલ ઉત્પાદન :
૫૬,૬૧૫ મેટ્રીક ટન

વર્ષ : ૨૦૨૩-૨૪

SCM

કુલ ઉત્પાદન :
૧૦,૨૯૩ મેટ્રીક ટન

ફેબ્રુઆરીમાં છિલોછિલ સાગર

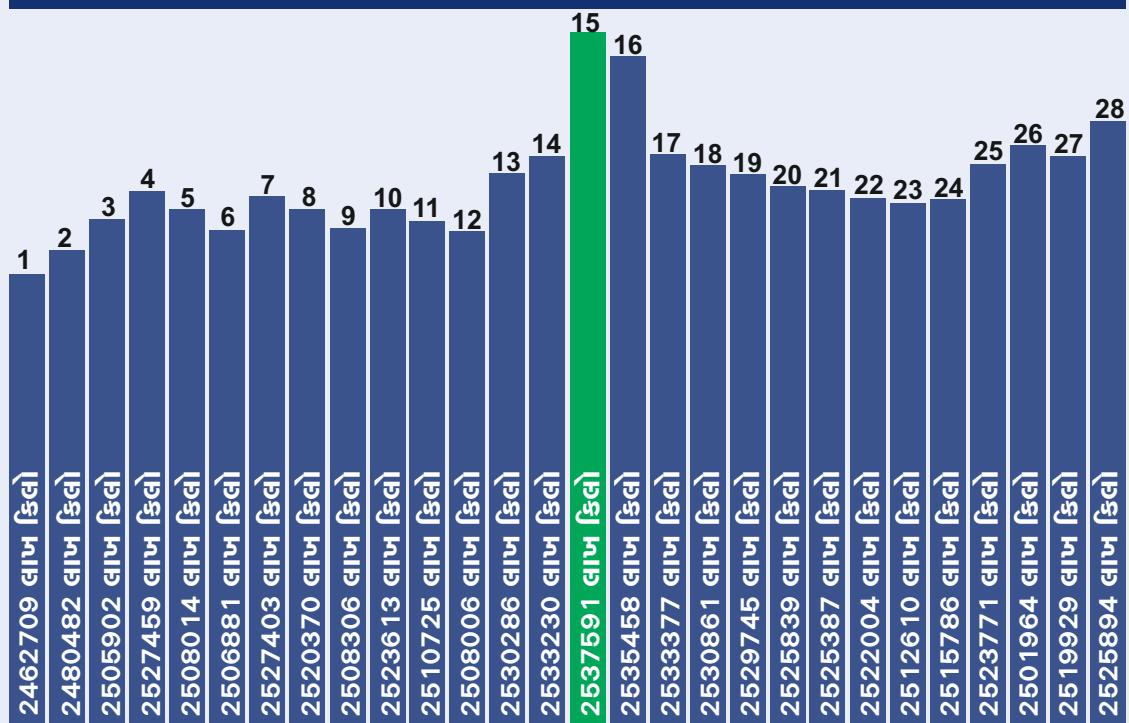
ડેરીના દ્રાગ્યાર્થા

ડેરીના ઈતિહાસમાં ફેબ્રુઆરી 2025 નું એવરેજ દ્રાગ પ્રથમવાર રેકોર્ડબ્રેક 25 લાખ કિલોથી વધુ રહ્યું |

દ્રાગસંપાદનનો સૂવર્ણી દિવસ
GOLDEN DAY OF MILK

15 ફેબ્રુઆરી 2025 ▶ 25,37,591 લાખ કિલો

વર્ષ : 2023-24

UHT(અભૂત મોટી)

કુલ ઉત્પાદન :
₹ 2,751 મેટ્રીક ટન

વર્ષ : 2023-24

આઈસક્રીમ

કુલ ઉત્પાદન :
834 મેટ્રીક ટન

વર્ષ : 2023-24

ફીમ

કુલ ઉત્પાદન :
1 મેટ્રીક ટન

વર્ષ : 2023-24

કેટલ શીઠ

કુલ ઉત્પાદન :
2,66,313 મેટ્રીક ટન

BUDGET 2025

ખેડૂતો ઉપર મોટી મન મૂકીને વરસ્યા કિસાન કેડિટ કાર્ડની મર્યાદા ત્રણ લાખથી વધારી પાંચ લાખ કરવામાં આવી

તાજેતરમાં ભારતની વર્તમાન મોટી સરકારે પોતાના શ્રીજા કાર્યકાળનું સંપૂર્ણ બજેટ - 2025 રજુ કર્યું. આ બજેટમાં ઘણી રાહતો જાહેર કરવામાં આવી જે પૈકી રોજગાર લક્ષી અને ખેડૂતો લક્ષી જાહેરાતો આકર્ષણનું કેન્દ્ર બની છે. એક તરફ બાર લાખ રૂપિયાના પગાર ઉપર કોઈપણ પ્રકારનો ટેક્સ ન લેવાનું કહેવામાં આવ્યું છે તો બીજુ તરફ કરોડો ખેડૂતોના ભવિષ્યને લક્ષમાં રાખી અનેક રાહતો આપવામાં આવી છે. નાણામંત્રી નિર્મલા સીતારમણે પોતાના બજેટમાં ખેડૂતો માટે કિસાન કેડિટકાર્ડની મર્યાદા વધારી દીધી છે અને અગાઉ જે લોનની રકમ રૂ.3 લાખ હતી તે વધારીને રૂ.5 લાખ કરી દીધી છે. આમ, કિસાન કેડિટકાર્ડ ધારક 7 કરોડથી વધુ ખેડૂતોને પ્રત્યેક કેડિટકાર્ડ પ્રમાણે રૂ.2 લાખ વધુની લોન મળવા પાત્ર બનશો. 1 ફેબ્રુઆરીએ રજુ કરાયેલા આર્થિક સર્વેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ; ગચ્છા વર્ષે એટલે કે માર્ચ 2024 સુધીમાં કિસાન કેડિટકાર્ડની સંખ્યા 7 કરોડથી વધુ હતી. અને લગભગ 10 લાખ કરોડની 2024 માં ખેડૂતોને લોન આપવામાં આવી હતી. દૂધસાગર પત્રિકાના વાંચકોને આ તબક્કે જણાવીએ કે, કિસાન કેડિટકાર્ડની શરૂઆત વર્ષ 1998 માં નાબાઈ ની ભલામણ ઉપર કરવામાં આવી હતી. આ યોજના અનુસાર, ખેડૂતો બીયારણ, ખાતર, જંતુનાશક દવાઓ તેમજ કૃષિ સંબંધિત સાધનો ખરીદી શકે છે. ખેડૂતો માટે આ ખૂબ જ લાભદાયી યોજના છે. કેન્દ્રમાં ભારતીય જનતા પાર્ટીની મોટી સરકારના આગમન બાદ ભારતના ખેડૂતોની આવક બમણી થાય તે પ્રકારના કદમો ઉઠાવાઈ રહ્યા છે. અને, તેના જ એક ભાગરૂપે મોટી સરકારની શ્રીજી ટર્મના આ સંપૂર્ણ બજેટ 2025 માં

કિસાન કેડિટકાર્ડથી વધુમાં વધુ ખેડૂતો લાભાન્વિત થાય તે પ્રકારે ઉદારનીતીને અખત્યાર કરવામાં આવી છે. અગાઉ જે કિસાન કેડિટકાર્ડની મર્યાદા 3 લાખ રૂપિયા હતી તે વધારીને 5 લાખ રૂપિયા કરવાથી ખેડૂતો પોતાની ખેત પેદાશો વધુમાં વધુ ઉત્પણ્ણ કરી શકશે. જેનાથી કૃષિક્ષેત્રે ભારતને આત્મનિર્ભર ભારતના સ્વાપનને સાકાર કરવાનો સંકલ્પ સિદ્ધ થાય તેવા સંજોગોનું નિર્માણ કરવામાં આવી રહ્યું છે. આ સાથે સાથે ભારત સરકારે આ વર્તમાન બજેટમાં કિસાન કેડિટ કાર્ડની લોન ઉપર વ્યાજ દર પણ ઘટાડીને 7% કરી દીધો હોવાથી લોન ધારક ખેડૂતો ઉપર આર્થિક ભારણ ઓછું થાય છે. આ યોજનાની સૌથી મોટી ખાસિયત અને પ્રોત્સાહન સભર બાબત એ છે કે ; જે ખેડૂતો સમયસર લોનની ચૂકવણી કરશે તેમને ભારત સરકાર દ્વારા 3% સબસીડી પણ આપવામાં આવશે. ખેડૂતો આ કિસાન કેડિટકાર્ડ થકી સરકારી અને ખાનગી બેંકો, ગ્રામીણ બેંકો તથા સહકારી મંડળીઓ પાસેથી લોન મેળવી શકશે. જે ખેડૂતો હજુ સુધી કિસાન કેડિટકાર્ડથી વંચીત રહ્યા હોય તેઓ આધાર કાર્ડ, પાનકાર્ડ, જમીનના દસ્તાવેજો અને પાસપોર્ટ સાઈઝના ફોટોગ્રાફ સહિત કેડિટકાર્ડની માંગણી ઓફ લાઇન અને ઓનલાઇન કરી શકશે. દૂધસાગર કેડિટ સાથે જોડાયેલા પશુપાલકો અને ખેડૂતો આ કિસાન કેડિટ કાર્ડ માટે અરજી કરવા માંગતા હોય તો PM કિસાન યોજનાની વેબસાઈટ ઉપર અરજી કરી શકે છે અથવા દેશની સૌથી મોટી સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા તરફથી કિસાન કેડિટ ફોર્મ માટે સત્તાવાર જાહેર કરાયેલી વેબસાઈટ ઉપર સંપર્ક કરી શકશે. ખેડૂત કેડિટ કાર્ડ માટે બેંક, પંચાયત જિલ્લા વહિવિશીય તંત્રો સાથે મળી કામ કરી રહ્યા છે.

દૂધનો પાવડર

જિલ્લા બજશે દૂધસાગર

1503 દૂધ મંડળીઓમાં જ્લોબલ એકાઉન્ટની તૈયારીઓ પૂરજોશમાં

સાગરદાણ (પાસ્ટિક બેગ)

સાગર (પાડીદાણ)

સાગર મકાઈ ભરડો

મહેસાણા, પાટણ અને ગાંધીનગર જીવલામાં દૂધસાગર ડેરીની 1503 દૂધ મંડળીઓને હવે ડિજિટલ ચુગમાં પ્રવેશ કરશે. દૂધસાગર ડેરી સાથેના રોજેરોજના હિસાબો, રોજમેળ, બેલેન્સ સીટ વગેરે નાણાંકીય વહેવારો કોમ્પ્યુટરરાઇઝડ કરવા અંગે તાલીમ આપવામાં આવી રહી છે. ડેરી દ્વારા આગામી વર્ષથી મંડળીઓમાં જ્લોબલ એકાઉન્ટ પણ અમલમાં આવશે. ત્યારે, સહકારી દૂધ મંડળીના મંત્રી અને મેનેજરોને મહેસાણા જીવલા સહકારી સંઘ દ્વારા તાલીમ આપવાની શરૂઆત કરવામાં આવી છે. ગત તા. 14 જાન્યુઆરીથી 14 ફેબ્રુઆરી સુધી આ તાલીમ વર્ગોનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં કુકરવાડા ખાતે જીવલા સહકારી સંઘ દ્વારા 50 દૂધ મંડળીઓના મંત્રી અને મેનેજરોને ટ્રેઇનિંગ તથા વાસ્તવિકતા થી આ અંગેના સોફ્ટવેર તથા કાર્યપદ્ધતીથી વાકેફ કરવામાં આવ્યા હતા. સહકારી તાલીમ વર્ગની પૂર્ણાહૃતિના છેલ્લા દિવસે દૂધસાગર ડેરીના CS વિભાગના વડા શ્રી. ફાલ્ગુનભાઈ ચૌધરીએ મંત્રીઓના પાયાના પ્રશ્નોનું નિરાકરણ લાવી મંત્રીઓના હિતમાં દૂધસાગર ડેરીની ભૂમિકા અંગે વિસ્તૃત માહિતી આપવામાં આવી હતી. પોતાના પ્રાસંગિક પ્રવચનમાં ફાલ્ગુનભાઈ ચૌધરીએ તાલીમાર્થીઓને જણાવ્યું હતું કે

; આજના સમયમાં સમગ્ર વિશ્વ કોમ્પ્યુટર ચુગમાં પ્રવેશી ચૂક્યું છે ત્યારે દૂધસાગર ડેરી પણ પોતાના સમગ્ર કાર્યક્ષેત્રને એક સૂત્રતામાં પરોવવા કટિબદ્ધ છે. હવે, આપણી મંડળીઓના તમામ હિસાબો કોમ્પ્યુટરને સહારે થાય તથા એક બીજાના વિભાગો એકબીજા સાથે સંકળાય અને સમસ્યાના નિવારણમાં એકબીજાના પૂરક બને તે ખૂબ જરૂરી હોવાથી હવે આપણે જ્લોબલ એકાઉન્ટ અપનાવી રહ્યા છે. જેમાં કોમ્પ્યુટરની એક કિલકથી બેનિકિંગ વહેવારો, મહેસાણા દૂધસાગર સાથેનું જોડાણ, મંડળીનું બેલેન્સ સહિતની તમામ માહિતીઓ સરળ બને તેવી પદ્ધતિ આગામી વર્ષથી દૂધસાગર ડેરીનું અવિભાજ્ય અંગ બની રહેશે ત્યારે આ બાબતનું જાન ખૂબજ ચીવટ અને ગંભીરતાથી દરેક દૂધ મંડળીના સંચાલકોએ અપનાવવું પડશે.

આ બાબતે પ્રકાશ પાડતાં સંસ્થાના ચેરમેન શ્રી. અશોક ભાઈ ચૌધરીએ દૂધસાગર પત્રિકાને જણાવ્યું કે ; ઓનલાઈન ટેન્ડર પદ્ધતિના ફાયદા આપણે ગત ચાર વર્ષમાં જોઈ ચૂક્યા છીએ ત્યારે મંડળીઓ સાથેનું આપણું કોમ્પ્યુટર જોડાણ દૂધસાગર ડેરીને સફળતાના નવા શીખરો ઉપલબ્ધ કરાવશે એવો વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો હતો.

સાગર સુપ્રિમ ફેટ

સાગર બુસ્ટર પલસ

અમૃત જીવન

અમૃત A2 બિઝલો મિલ્ક

મહેસાણા - અમદાવાદ હાઈવેને મળશે હવે ...

SAGAR BIO

CNG

SAGAR CNG

સાગર બાયો CNG પ્લાન્ટનો તમામ ખર્ચ માર્શ્પાદી સુધુકી દ્વારા કરવામાં આવશે. આ પ્લાન્ટથી માનનીય વડાપ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીના ખેડૂતોની આવક ડબલ કરવાના સ્વાપનને વેગ મળશે.

દૂધ ઉત્પાદકો પાસેથી રોજનું છાણ એકત્ર કરીને તેમાંથી રોજનું 1500 કિગ્રા શુદ્ધ ગેસ ઉત્પણી કરાશે

પ્લાન્ટ માટે માર્શ્પાદી સુધુકી ઈન્ડિયા નાણાંકીય ભંડોળ, NDDB ટેકનિકલ સહયોગ પુરો પાડશે તથા દૂધસાગર ડેરી પ્લાન્ટનું સંચાલન કરશે

પશુપાલકોને દૂધસાગરના આ પ્રોજેક્ટથી ગોબર (છાણ) વેચાણ થકી વધારાની આવક પ્રાપ્ત થશે

મહેસાણા દૂધસાગર ડેરી દ્વારા જગુદણ ખાતે સ્થાપિત થનાર આ CNG પ્લાન્ટથી ડેરી પાસે ભરપૂર માત્રામાં ઉપલબ્ધ ગોબરને (છાણને) - ઈંધણ બનાવી વડાપ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીના સ્વાવલંબી ભારતના સ્વાપનને સાકાર સ્વરૂપ આપવામાં આવશે.

મહેસાણા દૂધસાગર ડેરી, સુધુકી રિસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઈન્ડિયા તથા નેશનલ ડેરી ડેવલપમેન્ટ બોર્ડના સંયુક્ત ઉપક્રમે મહેસાણા જિલ્લાના જગુદણ ખાતે ૩.૫૦ કરોડના ખર્ચે ૭૫ મેટ્રિક ટન કેપેસિટી ધરાવતો બાયો CNG પ્લાન્ટ સ્થાપિત કરવાની પ્રક્રિયાને હાલમાં આખરી રૂપ અપાઈ રહ્યું છે. આ પ્લાન્ટમાં પશુપાલકો પાસેથી રોજનું 75000 કિ.ગ્રા છાણ (ગોબર) એકત્રિત કરવામાં આવશે જેમાંથી રોજનો 15000 કિ.ગ્રા જેટલો શુદ્ધ બાયો CNG ગેસ ઉત્પણી કરવામાં આવશે જેનો CNG કિટ ધરાવતા વાહનોમાં બળતણ તરીકે ઉપયોગ કરી શકાશે. આ પ્લાન્ટને સ્થાપિત કરવાથી આસપાસના ગામડાના ખેડૂતોને ગોબર થકી વધારાની પુરક આવક મળતી થશે. મહેસાણા

દૂધસાગર ડેરીના ચેરમેનશીલી. અશોકભાઈ ચૌધરી દ્વારા ડેરીના પશુપાલકો અને ખેડૂતો તેમજ ડેરીને આર્થિક રીતે સંક્રામન બનાવવા માટે જે અનેક નિર્ણયો વિતેલા ચાર વર્ષમાં લેવાયા છે તે પૈકી આ એક મહિન્વનો નિર્ણય છે જેના થકી મહેસાણા દૂધસાગર ડેરીના લાખો ખેડૂતો અને પશુપાલકો પોતાના છાણના વેચાણથી વધારાની આવક પ્રાપ્ત કરશે તેમજ ગેસ ઉત્પણી થયા બાદ વધેલું ખાતર જીવિક ખાતર બનતું હોવાથી ચુંચિયા અને ડી.એ.પી. જેવા રાસાયણિક ખાતર પરનું અવલંબન ઓછું થવા પામશે અને પ્રાકૃતિક ખેતીને બળ મળશે. અમદાવાદ મહેસાણા હાઈવે ઉપર બનનાર આ "સાગર CNG" પ્લાન્ટ નિર્માણ થતાં જ હજારો વાહન ચાલકોને તેનો સીધો લાભ મળશે.

દેશી ગાયનું દૂધ

દેશી ગાયનું ઘી

ઘીનું જરૂર પેડિંગ

દિલ્હીના બજારમાં રબડી

નારદીપુર દૂધ મંડળીનો 51 વર્ષમાં

નવીન દૂધઘર તથા ગોડાઉનનો શુભારંભ

તા.૯ ફેબ્રુઆરી 2025 ના રોજ કલોલ દૂધસાગર ડેરીના વાર્ડસ ચેરમેન શ્રી. તાલુકાના નારદીપુર ગામની દૂધ મંડળીએ પોતાની સ્થાપનાના 50 વર્ષની યાત્રા પૂર્ણ કરી 51 માં વર્ષમાં પ્રવેશ કર્યો હોઈ મહેસાણા દૂધસાગર ડેરીના ચેરમેનશ્રી. અશોકભાઈ ચૌધરીના અદ્યક્ષ પદે સૂવર્ણ જયંતિ મહોત્સવ આયોજિત કરવામાં આવ્યો હતો. આ તબક્કે દૂધસાગર અને સરકારની સહાયથી નિર્માણ પામેલ નવીન દૂધઘર અને ગોડાઉનના પણ ચેરમેનશ્રી ના વરદ છસ્તે શુભારંભ કરવામાં આવ્યા હતા. નારદીપુર ગામના પશુપાલકોના ઉત્સાહ અને આનંદ વરચે આયોજિત થયેલા આ કાર્યક્રમમાં દૂધસાગર ડેરીના વાર્ડસ ચેરમેન શ્રી. યોગેશભાઈ પટેલ, ડિરેક્ટરશ્રી. મનુજી ઠાકોર, દૂરઢાના ડિરેક્ટરશ્રી. ભોલાભાઈ દે સાઈ, ભાજ્ય જિલ્લા મહામંત્રી શ્રી. રાજેશભાઈ પટેલ, ભૂતપુર્વ પ્રમુખ ગોપાલભાઈ પટેલ, ભીજાભાઈ પટેલ, ગાંધીનગર પશુપાલન ખાતાના અધિકારી શ્રી. એ.આઈ. પટેલ તથા શ્રેષ્ઠ દૂધ ઉત્પાદક જયરામભાઈ રબારીની સાથે આ પાવન અવસરે રાધાકૃષ્ણ મંદીરના સ્વામી શ્રી. વિવેકાનંદજી તથા વિજય હનુમાન આશ્રમ ધમાસણાના શ્રી. દંડીબાપુની પ્રેરક ઉપસ્થિતી રહી હતી.

દૂધસાગર ડેરીના કર્મચારીના દિકરા અને MIDFT મહેસાણા ના વિદ્યાર્થીએ વદ્દુબંધ ||M અમદાવાદના દ્વારા ખખડાવ્યા

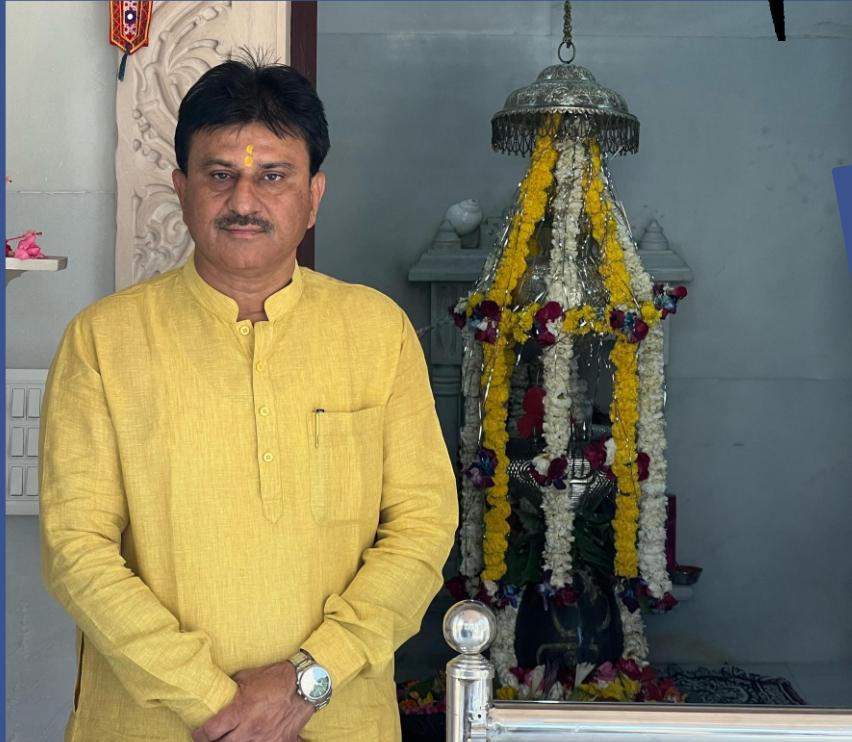
ઉત્તરાખંડના એક ગામથી ||M અમદાવાદ સુધીની મોહિતસિંહ શાહની સફર દ્રઢતા અને મહત્વકાંસાની એક જીવંત વાર્તા છે. દિલ્હીની માન સાગર ડેરીમાં તેમના પિતા પણેલાં કોન્ટ્રાક્ટ ફ્રાઇંચર તરીકે જોડાયા અને 2007 માં કાયમી થયા. મોહિતસિંહના માતા પણ કોઈ ફેક્ટરીમાં કામ કરીને આ બંને મા-બાપે પોતાના બે દિકરાઓને શિક્ષિત કર્યા. તેમની સંઘર્ષ ગાયાનો બીજો અદ્યાય એટલે તેમનો નાનો દિકરો અને આપણું સૌનું ગૌરવ અને આજની વાર્તાના નાયક મોહિતસિંહ શાહ !!

કેન્દ્રીય વિદ્યાલયમાં શાળાકીય શિક્ષણ પૂર્ણ કરી મોહિતસિંહે મહેસાણાની માનસિંહભાઈ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ડેરી એન્ડ ફુડ ટેકનોલોજી (MIDFT) માંથી 2018 ના વર્ષમાં ડિસ્ટ્રેક્શન સાથે સ્નાતકની ડિગ્રી મેળવી અને દૂધ મોતીસાગર ડેરીમાં જુનિયર એક્ઝિક્યુટિવ તરીકે નોકરી શરૂ કરી. આ વર્ષોમાં તેઓએ આઈઓ઎સી (AIEEA) માં પ્રવેશ મેળવ્યો ત્યારબાદ, નેશનલ ડેરી રીસર્ચ ઈન્સ્ટિટ્યુટ (NDRI) અને ICAR કરનાલ ખાતે ડેરીમાં માઈક્રો બાયોલોજીની માસ્ટર ડિગ્રી

મેળવી. 2020 માં તે એ ગ્રેડીસ્ટ્રીટ માં જોડાયા ત્યારબાદ CAT પરીક્ષા પાસ કરી 2023 માં અમદાવાદની ||M માં પ્રવેશ મેળવ્યો અને હાલ તે એ પોતાની કુશળતાથી ગ્રેડીસ્ટ્રીટ ના સિનીયર એક્ઝિક્યુટીવ તરીકે પ્રસંશાનીય કામગીરી આપી આપણા સૌનું ગૌરવ વધારી રહ્યા છે.

Exclusive Interview with

આશુતોષ શિવને સમર્પિત આજના શિવરાત્રી પર્વની વહેલી સવારે દૂધસાગર ડેરીના પ્રાંગણમાં જગતના ગેર પી જનારા નિલકંઠ સ્વરૂપ અને દેવાધિદેવ મહાદેવ જે "શિવસાગર" નામથી બિરાજમાન છે તેમની વંદના કરવા સંસ્થાના ચેરમેનશ્રી. અશોકભાઈ પોતાના પરિવાર સાથે આવી રહ્યા છે એની ખબર મળતાં દૂધસાગર પત્રિકા તરીકે ચેરમેન સાહેબ સાથે વિચારોનું આદાન પ્રદાન કરવા મળશે તે આશાયથી અમે પહોંચ્યા દૂધસાગર ડેરી મહેસાણાની મનોરમ્ય અને પાવન - પવિત્ર ધરતી ઉપર !!

પોતાના પરિવાર સાથે મંદિરના ગર્ભગૃહમાં મહાદેવને જળાભિષેક અને દૂધાભિષેક કરી ચેરમેનશ્રીએ ખૂબ હળવાશ સભર અને મુક્ત મને, મંદિરના પવિત્ર વાતાવરણમાં - લીલાંઘમ બગીચાના બાંકડ બેસી અમારી સાથે ઝાકળ જેવી ભીની ભીની વાતો અને સંવેદનાઓ પોતાના શબ્દોમાં પ્રગત કરી ત્યારે ઉપસ્થિત સૌને લાગ્યું : આ માણસ જીવનની પેલે પાર રહેલા અગમ નિગમને - જીવનની સારી સંપદાને ભાગી ગયો છે ! આ માણસ પાસે સચોટ આધાત્મિક ઉજ્જ અને ચોક્કસ દિશામાં જીવન જીવવાનો દ્રષ્ટિકોણ છે. વિચારોની દિવ્યતા અને ભિન્નતા સાથે કથની અને કરણી એક હોવી જોઈએ તેવા મક્કમ શબ્દો સાથે અશોકભાઈ ચૌધરીએ દૂધસાગર પત્રિકા સાથે જે આત્મિયતાથી વાતો કરી - તે વાતચીતના અંશો તેમના જ શબ્દોમાં અક્ષરસણું મુક્તી રહ્યા છીએ. અમને વિશ્વાસ અને ભરોસો છે કે ; ચેરમેન સાહેબ સાથેનો આ વાર્તાલાપ પત્રિકાના વાંચકોને વાંચ્યા ગમશે તેની સાથે અશોકભાઈ સાહેબની આ વાતોથી જીવન જોવાનું અને જીવવાનો આપણો બધાનો દ્રષ્ટિકોણ પણ બદલાશે. શિવજીના પ્રસાદ સ્વરૂપ ચેરમેનશ્રીના શબ્દો અમારા તમામ વાંચકોના ખોળામાં સમર્પિત કરીએ છીએ.

જુઓ, આ તો સૌ - સૌની સમજ છે અને પોત પોતાની સમજથી સૌ અલગ અલગ વિચારે છે. બાકી, દૂધસાગર ડેરીનો વહીવટ સંભાળ્યો ત્યારથી મારી અને આપણી હરિફાઈ કોઈ બીજા સાથે છે જ નહીં ! આપણે જ આપણા હરિફ છીએ. આપણે આપણી જ સામે સ્પર્ધામાં ઉત્તર્યા છીએ. આપણે જ આપણા રેકોર્ડ તોડવાના છે અને આપણે જ નવા રેકોર્ડ પ્રસ્તાવિત કરવાના છે.

દૂધસાગર પોતાના સ્વાદ અને સુગંધથી ઓળખાય છે. ગુણવત્તા (ક્વોલિટી) ની દ્રષ્ટિએ આપણે હંમેશા મોટા રહેવાનું છે. પ્રોડક્ટ્સ ની

સંસ્થાના વડા તરીકે લોકો મને
માન સન્માન અને આદર આપે તે
અમની મહાનતા છે. પણ, તે સન્માન
પાછળ રહેલા સેવાતત્ત્વને મારે સતત
યાદ રાખીને ચાલવું પડશે !! જે વૃક્ષ છાંયડો
અને ફળ આપે એજ સમાજમાં સ્વિફ્ટ બનતું હોય છે !!

કવોલીટી હોય કે વહીવટની ? અહીં સમાધાનને કોઈ અવકાશ નથી. એક મહાન સંસ્થાનો કાર્યભાર આપણા માથે હોય ત્યારે આપણું સર્વસ્વ તેના ઉપર ન્યોધાવર કરવાનું જ હોય !

ભૂતકાળના ભવ્ય કામો અથવા તો ભૂતકાળમાં કોઈનાથી થયેલી ભૂલો ... એ બધા ઉપરથી આપણે શીખવાનું છે. ઈમારતના પાયામાં રહેલી ઈંટો મજબૂત હોય તો - બારી બારણાં બદલવામાં કોઈ જોખમ નથી. પણ હા, હવે આપણે એવા બારી બારણાં નથી બનાવવાના કે કોઈને આપણાં કરેલા કામોની નિંદા કરવાનો મોકો મળે !

ભગવાન આપણાને માફ ન કરે - આ કોઈ ભાષણ બાજુનો શબ્દ કે વાક્ય નથી. જાણી જોઈને બદ ઈરાદે ખોટા કામ કરીએ તો વાસ્તવમાં ભગવાન પણ માફ ના કરે. અને, ખોટા કામ કરવાના ઈરાદે ભાષણોમાં ભગવાનનું નામ વટાવીએ તો ઈશ્વરનો ન્યાય આપણાને આકાશમાંથી ધરતી ઉપર અને ધરતી ઉપરથી પાતાળમાં પટકી દે ! આ વાતના અનેક પૂર્ણાવાઓ આપણી સમક્ષ છાજર છે.

હું રોજ સવારે નાહીં ધોઈને મારા ઘર મંદિરમાં ભગવાન પાસે જાઉં છું અને, કહું છુ કે, મને મળેલ માન સન્માન માટે ભગવાન તમારો આભાર ! પણ એ વખતે મારે ચાદ રાખવું જોઈએ કે બે કલાક પહેલાં પરોટિયે ચાર વાગ્યે ઉઠી મારી લાખો બહેનોએ પોતાની શ્રમ પ્રાર્થના કરી લાખો લીટર દૂધ આપણી ડેરીમાં ઢાલવી દીધું હોય છે !! મારી પ્રાર્થના કરતાં એમની પ્રાર્થના મહાન છે. તે માતા-બહેનો મારા માટે પ્રાર્થનામાં દૂવાઓ માગશે તો મારો કાચો નખ નહીં કપાય પણ જો તે, તેમની પ્રાર્થનામાં મારા માટે નિસાસા નાખશે તો ઈશ્વર પણ મને રફેદફે થતાં નહીં રોકી શકે !!